

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Pe Doamna Elena* am văzut-o în zilele serbărilor amintitoare ale Unirii. Întovărășeam două studente ale Universității din București care veneau să-i înfățișeze o adresă de omagiu* din partea colegelor lor.

Casa ei o dăruise Doamna Elena lui Theodor Rosetti, atunci când ea se hotărâse a părăsi țara. Întorcându-se – nu știu de ce plecase, dar se întorsese de dor – ea primi găzduirea unei familii bogate din Piatra-Neamț, care-i puse la dispoziție o căsuță curată și veselă, în care ai fi crezut mai degrabă că se sălășluiește* primăvara unei familii de funcționari săraci, decât că în ea se adăpostește aceea care a fost Doamna țării.

Multă simplitate și la primirea de către personalul străin care o înconjura pe Măria Sa. Și multă cuviință rezervată, multă liniște rece. Mi se părea că intru într-un cavou și că dincolo de ușa închisă, [...] voi găsi o umbră din acelea care multă vreme încă flutură în jurul mormintelor mari, fără plâns, fără glas.

Și nu, în acea odăită neagră, în care se deslușea, în fundul unui fotoliu, dintr-o săracă rochie de doliu veșnic, sub un cauc* de călugăriță acoperit cu un văl simplu de lână, o figură mărunță, săpată fin în fildeș palid, – în odaia aceea era o vieață care știa, cetea, afla, care una cunoștința întreagă a trecutului cu cunoștința desăvârșită a celor de astăzi, era o cugetare sigură și cuminte, era o inimă care bătea pentru tot ce e nobil și ochi în care nu secase izvorul lacrimilor acelora care țin vii durerile cele mari, ascunse de lume, pe care ele n-o privesc.

Când una din cele două fete îi citi, cu emoția ce și-o poate închipui oricine, rândurile din închinare, Doamna se ridică, sprijinindu-se greu pe bieteale mâinii bătrâne, care făcuseră odată atâta bine și care tremurau slăbite în mânecile de lână neagră. O vedeam acum limpede: era o femeie micuță de stat, foarte delicată, pe care o simțeam însă că putuse sta odinioară alături de un Domn – și ce Domn!

Îndrăznii a mă uita în ochii ei [...]. În orbitele adânc săpate, pline [...] de o umbră tristă, ochiul rămăsese, în liniștea lui împăcată, viu și puternic, uneori cu căutătura stăpânitoare, alteori înduioșat, bun, plin de binecuvântare.

Cât se auzi pomenindu-se numele și faptele aceluia pentru care avuse toată iubirea femeii și o iertare pe care puține o pot da, acest ochi privi undeva, departe, unde mergea și gândul tuturor celor de față. Apoi, în arcuțura de jos a orbitei adânci, o lacrimă mare se strecură încet. După patruzeci de ani, ea putea să plângă încă pentru dânsul.

Și vorbi, cu un glas care n-avea îndoieli [...] și în care slăbiciunea punea doar un ritm încet, care te făcea să simți că acestea nu sunt vorbe ale tuturor celorlalți oameni, că e într-insele ceva imaterial, aș zice aproape supranatural, ca în tot ce privea pe această femeie demult ieșită din rândurile grăbite, zgomotoase, pătimase și vulgare ale oamenilor.

Și, în felul ei de a vorbi, știa să amestece două elemente care nu mai merg împreună azi, dar care prin unirea lor făceau și marele farmec al elocvenței marelui ei soț: cea mai desăvârșită simplitate și cea mai autentică maiestate.

Când cetirea adresei se isprăvi, auzii aceste cuvinte de mulțumire, pe care le întovărășea un adevărat gest de suverană: „Să trăiască România tânără!”.

Nicolae Iorga, *Doamna Elena Cuza*, în volumul *Oameni cari au fost*

*Doamna Elena – soția lui Alexandru Ioan Cuza

*adresă de omagiu – scrisoare omagială

*a se sălășlui – a se așeza, a se stabili

*cauc – potcap; acoperământ de cap, înalt și rotund, făcut din pâslă, purtat de preoții și călugării ortodocși

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de față*. **6 puncte**
2. Menționează scopul cu care studentele o vizitează pe Elena Cuza, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o reacție a Elenei Cuza când aude pomenindu-se numele soțului ei, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Elena Cuza locuiește la Piatra-Neamț, după revenirea în țară. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a Elenei Cuza, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă întâlnirea cu o personalitate (istorică, socială, culturală etc.) produce sau nu emoție, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Doamna Elena Cuza* de Nicolae Iorga, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Radu Comșa, oprit în ușă, îi căuta cu ochii peste mese.

Când zări mâna colonelului ridicată, făcu semn că i-a văzut.

Era însoțit de un om în haine castanii, vărgate, decolorate pe umeri, cu fața ascunsă de umbra unei panamale* demodate, cu borurile foarte largi.

— E cu un tip! anunță unchiul Pol.

Tonul acestei constatări lămurea îndestul că, după aparență, colonelul îl categorisise printre indivizii de la periferia umanității, care nu prezintă niciun interes pentru neamul Vardarilor.

Tipul voia să se despartă și, din gesturi, se înțelegea că Radu Comșa stăruia să-l târâie după dânsul.

— Dar e domnul Probotă! strigă Mihai, recunoscându-l și sărind de pe scaun. Mă duc să-l aduc!...

Virgil Probotă, coleg de școală și prieten al lui Radu Comșa, dascăl de științe la un liceu din Capitală, fusese, ca student, preceptorul* Luminiței și al lui Mihai. Cu toată sarcina ingrată de a iniția doi copii răsfățați în tainele trigonometriei, în legile lui Newton și paragrafele lui Tacit, lăsase foștilor elevi amintirea unui om cu multe ciudățenii și stângăcii, amuzant de deformat, până la pedanterie, de învățătură, dar de o largă înțelegere și de o pasionată dragoste a cărților.

Cezar Petrescu, *Întunecare*

*panama – pălărie făcută dintr-o țesătură ușoară

*preceptor – persoană însărcinată cu educarea și instruirea particulară a unui copil

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica în lăănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o comedie studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două scene/secvențe comentate;
- analiza a două componente de structură și/sau de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, modalități de caracterizare, notațiile autorului, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica în lăănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.